

Landsforbundet for offentlige pensjonister

Arbeids- og sosialdepartementet
postmottak@asd.dep.no
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Oslo 30.11.2021

Krav til statsbudsjettet 2023

I og med at budsjettforhandlingene av statsbudsjettet for 2022 ikke kom i havn før 29.11.2021, vil LOP i all hovedsak videreføre våre krav for 2022 i statsbudsjettet for 2023.

Landsforbundet for offentlige pensjonister, LOP, har følgende hovedkrav i prioritert rekkefølge:

- Alderspensjon
- Kommuneøkonomi
- Endringer i skatteregler
- Helse- og sosialutfordringer
- Tannhelse
- Styrking av fastlegeordningen
- Mammografi
- NAV
- Sosial boligbygging for eldre
- Flere studieplasser innenfor helsesektoren
- Strømprisene

Alderspensjon

Underregulering av løpende pensjoner

Hurdalsplattformen påpeker at «Alle skal ha en pensjon å leve av» - Dette er ikke tilfelle i dag.

LOP har sammen med de andre pensjonistorganisasjonene påpekt hvordan Pensjonsforliket i 2011 har påvirket økonomien til alderspensjonistene, Vi mener prinsipielt at pensjonen skal følge lønnsutviklingen, men er glad for at det nå ser ut til at vi i alle fall får snitt av lønns- og prisvekst i fremtidige trygdeoppgjør. Vi er videre fornøyd med at trygdeoppgjøret skal behandles av Stortinget i vårsesjonen.

Postadresse: Postboks 452 Sentrum, 0104 Oslo. Besøksadresse: Øvre Vollgate 11, 0158 Oslo
Tlf: 22 42 22 55 Konto: 7878 05 54516 Org.nr: 979 388 306
E-post: post@lop.no Hjemmeside: www.lop.no

Landsforbundet for offentlige pensjonister

Avkorting i grunnpensjon for gifte og samboende er en uverdigg ordning, som diskriminerer eldre sammenlignet med yrkesaktive.

- *LOP krever at avkortingene fjernes*

Eldre som ressurs.

Riksøkonomene er flinke til å opplyse om folketrygdens bruttokostnader til pensjon, men unnlater regnestykket om hva vi betaler i skatt på folketrygd, tjenstepensjon og formue.

- *LOP krever at det framkommer i budsjettene hva pensjonistene samlet betaler i skatt.*

Frivillighet

Eldre er en viktig bidragsyter i frivilligheten, men frivillighet er ikke gratis.

- *LOP krever at tilskudd til frivillige organisasjoner styrkes.*

LOP er enig med regjeringa i å styrke rollen til pårørende.

- *LOP krever at det utarbeides nasjonale føringer og at kommunenes økonomi styrkes.*

Oppregulering av minstepensjonen.

LOP deler oppfatningen som flere partigrupper på Stortinget har påpekt, at satsene for minste pensjonsnivå ligger for lavt. Vi støtter også at det skal opprettes en plan for årlig opptrapping av minste pensjonsnivå opp mot EUs fattigdomsgrense på 60% av medianinntekt.

Vi mener det er viktig at dette ses på som sosialpolitisk innsats mot de med lavest pensjonsinntekt, og at dette finansieres med « friske » midler i statsbudsjettet. LOP kan ikke akseptere at kostnadene av en slik reform skal belastes pensjonistene. Vi er opptatt av at arbeid skal lønne seg, og vise igjen i fremtidige pensjoner. Avkorting av løpende pensjoner og ensidig styrking av minstepensjonen vil, på sikt, føre til at flere pensjonister med tjenstepensjoner vil ende opp som minstepensjonister.

- *LOP krever at det alltid skal være et positivt påslag i pensjonene som kommer fra tjenstepensjon.*

Samordningsfellen for offentlig ansatte som arbeider utover pensjonsalder (67 år)

LOP viser til Senterpartiets forslag om å oppheve samordningsfellen 11. desember 2020, et forslag som dessverre ikke fikk flertall. LOP ber uansett om at offentlig ansatte får tilstrekkelig informasjon om dette før de fortsetter i jobb utover pensjonsalder.

Landsforbundet for offentlige pensjonister

- *LOP krever at den urett som er gjort mot en rekke pensjonister i bestemte aldersgrupper rettes opp.*

Arbeid i tillegg til uførepensjon.

viser til vår høring i saken av 31.08.2021. Hensikten må være at uføre stimuleres til å utnytte eventuell restarbeidsevne og at de skal komme varig ut i arbeid, og på sikt få endret uføregraden.

- *LOP krever at fribeløpet for arbeid utenom pensjonen bør styrkes.*

Kommuneøkonomi

Fra 1995 har kommunesektoren hatt en kontinuerlig negativ nettofinansiering (overskudd før lånetransaksjoner) med unntak av 2006 og 2020.

LOP får stadig meldinger fra våre lokallag om en stadig strammere økonomi i mange aldersrettede tjenester. Kommunehelsetjenesten får stadig overført flere og komplekse oppgaver fra spesialhelsetjenesten pga redusert liggetid, dette krever økt ressursbruk fra kommunens side.

Stortingsmelding 15 (2017) «Leve hele livet» har gitt mange muligheter for kommunene til å bedre situasjonen for de eldre, slik at de kan klare seg selv lenger og bo i egen bolig, uten at det har fulgt med nødvendige økonomiske midler.

Det gjør at kommuner med dårlig økonomi ikke kan prioritere reformen. Det er spesielt uheldig når vi nå er kommet til gjennomføringsfasen. Reformen bidrar derfor til å øke «Forskjells-Norge». LOP mener derfor det er behov for statlige bevilgninger til reformen, slik at alle kommunene kan skape «et aldersvennlig samfunn» Det er store forskjeller mellom kommunene, og LOP ber om at budsjettsituasjonen mellom kommunene blir utjevnet.

Hurdalsplattformen viser til mange gode intensjoner i omtalen av en «**Tillitsreform i offentlig sektor**». En vellykket gjennomføring, f.eks i kommunene, forutsetter at det følger med statlige midler.

Opplæring av elderråd. Det er viktig at eldre blir hørt i saker som gjelder dem. Eldrerådene er derfor viktige for å få fram «eldrestemmen»

Digitalt utenforskap. Mange eldre strever med utfordringer som krever digital kompetanse. Kommunene må derfor få midler til å kurse eldre/pårørende i bruk av digitale hjelpemidler.

Landsforbundet for offentlige pensjonister

C19-pandemien har skapt mange ensomme eldre og gitt psykiske problemer. LOP ber om at forebyggende tiltak mot selvmord blant eldre styrkes. «Den kulturelle spaserstokken» har vært et viktig kulturtilbud til hjemmeværende ensomme eldre. LOP støtter kravet fra Landskonferansen for Fylkeskommunale eldreråd om å styrke denne budsjettposten med 100%

- *LOPs krav er at det må settes i gang en markert styrking av kommunesektoren slik at kommunene blir i stand til å møte den kontinuerlige økningen i ytelseskrav som følger av for lave bevilgninger.*

Endringer i skattereglene

LOP krever;

- *Minstefradraget for pensjonistene må reguleres på linje med reguleringen for de yrkesaktive*
- *Særskilt skattefradrag for pensjonister som skulle kompensere for økt trygdeavgift, må reguleres likt med inntektsutviklingen for pensjonister. Alternativt at trygdeavgiften reduseres til sitt opprinnelige nivå.*
- *Fradrag, for store sykdomsutgifter videreføres*
- *Tannsykdommer like stilles med andre sykdommer i trygdesystemet*
- *Økningen av egenandelstaket bør revurderes ut fra hvor mange som er i de ulike kategoriene.*

Helse- og Sosialutfordringer

LOP krever kvalitetsøkning i kommunehelsetjenesten. Arbeidsoppgavene er stadig økende og mer komplekse. Liggetiden på sykehusene er redusert og pasientene er ofte ikke ferdigbehandlet når de skrives ut og overføres til kommunehelsetjenesten. Krav til riktig og god kompetanse hos de ansatte øker tilsvarende.

Det er en generell oppfatning i samfunnet at kvaliteten i kommunehelsetjenesten ikke er god nok, det samme gjelder oppfylling av samhandlingsreformen.

For å bedre kvaliteten kreves det;

- *Utbygging av helsehus/sykehjem. Alle eldre må få tilbud om enkeltrum*
- *Helsehusene er et kommunalt ansvar, men det bør fra regjeringshold sørges for at tilbudet finnes i alle kommuner, samt bevilge øremerkede midler til at helsehusene har et medisinsk forsvarlig tilbud, med adekvat lege-, sykepleier, fysioterapeuter og*

Postadresse: Postboks 452 Sentrum, 0104 Oslo. Besøksadresse: Øvre Vollgate 11, 0158 Oslo

Tlf: 22 42 22 55 Konto: 7878 05 54516 Org.nr: 979 388 306

E-post: post@lop.no

Hjemmeside: www.lop.no

Landsforbundet for offentlige pensjonister

ergoterapeuter i tråd med intensjonene i samhandlingsreformen. Det må etableres egne nasjonale forskrifter for helsehus.

- *Styrke bemanningen i kommunehelsetjenesten ved blant annet å øke andelen faste og hele stillinger. Slik det er i dag, sliter mange eldre med for mange å forholde seg til i hjemmetjenesten.*
- *Det må etableres en felles minstenorm for legedekning i helsehus/sykehjem*
- *«Leve hele livet» påpeker viktigheten av rett ernæring og fysisk aktivitet, det må derfor sikres god mat- og ernæringsomsorg for alle eldre.*

Tannhelse for eldre

Tannhelse for eldre må være en vesentlig del av det offentlige helsetilbudet. Tannhelse for eldre er ikke nevnt i Hurdalsplattformen. Mange eldre har ikke økonomi til å få gjennomført nødvendig tannbehandling, og dette kan i ytterste konsekvens føre til feilernæring.

- *LOP krever derfor at eldre over 67år likestilles med de unge i statsbudsjettet.*

Fastlegeordningen i krise

Fastlegeordninga er førstelinja i helsetjenesten. Med alderen kommer et økende behov for kontakt med lege. Å ha kontakt med en lege som kjenner ens helsehistorie og som en har et gjensidig tillitsforhold, er avgjørende. Fastlegeordninga er nå under stort press.

- *LOP krever at statlig bevilgninger økes betydelig slik at vi kan få flere leger.*
- *LOP krever at ordningen med tilfeldig uttrekking ved reduksjon av fastlegenes pasientlister blir avvirket.*

Mammografi

- *LOP krever at mammografiprogrammet skal utvides til også å gjelde kvinner over fylte 69 år.*

NAV

- *LOP krever at NAV blir mer tilgjengelig både fysisk og digitalt, og at en styrker førstelinjetjenesten betydelig.*

Landsforbundet for offentlige pensjonister

Sosial boligbygging

Det vil i årene som kommer være behov for langt flere sosiale boliger for eldre.

- *LOP krever at det utarbeides nasjonale føringer og settes inn økonomiske tiltak.*

Flere studieplasser innenfor helsesektoren

En rekke **oppslag** i media viser at det er vanskelig å få nok personell i helsesektoren.

- *LOP krever at det etableres flere studieplasser for leger, sykepleiere og helsefagarbeidere.*

Strømprisene

Mange eldre sliter med å få økonomien til å gå rundt med de høye strømprisene som er nå. Tiltakene som foreslås ser også ut til å treffe skjevt.

- *LOP krever at det etableres ordninger med en fast og moderat pris på strøm gjennom året og i hele landet*

Med vennlig hilsen

Rannveig Bærheim
leder sentralstyret

Wenche Sandlie
daglig leder